

اولین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

تعلیم و تربیت مجازی و چالش‌های عصر حاضر

شهرزاد پورقاسمی^۱، فیروزه پورقاسمی^۲

۱. کارشناس ارشد رشته امور فرهنگی

مدیریت، آموزش و پرورش استان اصفهان، ناحیه ۳

Shahrzadpoor56@gmail.com

۰۹۱۳۳۸۶۴۸۰۲

۲. کارشناس ارشد رشته امور فرهنگی

مدیریت، آموزش و پرورش استان اصفهان، ناحیه ۳

firoozeh.poorghasemi@gmail.com

۰۹۱۳۱۰۴۳۴۲۹

چکیده:

فضای مجازی، قلمروی وسیع، بدیع و بکر است که برای ساکنان خود امکانات، آزادی‌ها، فرصت‌ها، دلهره‌ها و محدوده‌های نوینی را به همراه دارد. فضای مجازی، برای اولین بار توسط ویلیام گیلمسون کاندایی در رمانهای علمی - تخیلی به سال ۱۹۸۲م مورد استفاده قرار گرفت. در هر صورت، هدف از این مقاله، تبیین فرآیند تعلیم و تربیت در فضای مجازی است؛ فرآیندی که می‌تواند برای مواجهه‌شدن با چالش تقاضای اجتماعی برای افزایش فرصت‌های یادگیری بدون استفاده از منابع مالی مؤسسات عالی مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد و تعریفی جامع از فضای مجازی و تأثیر آن در فرآیند تعلیم و تربیت ارائه دهد و سپس، به ابعاد تربیتی فضای مجازی در تعلیم و تربیت و مزایا و چالش‌های این رویداد در تعلیم و تربیت اسلامی بپردازد و در نهایت نیز راهکارهایی برای افزایش بهره‌گیری آموزشی و همچنین مقابله با آثار مخرب آن بر روی جوانان (دانش‌آموزان) ارائه کند. فضای مجازی علاوه بر آنکه آثار مثبت فراوانی بر فرآیند آموزش هر کشور دارد، پیامدهای زیان باری نیز می‌تواند در این عرصه بر پیکره نظام آموزشی داشته باشد؛ از جمله اینکه بر تعلیم و تربیت اسلامی آثار منفی می‌تواند بگذارد. در راهکارهایی که ارائه شده، بیشتر به نقش پدر و مادر (خانواده) و مدرسه در این راستا تأکید شده است. امید است با بکارگیری بهتر از این فناوری بتوانیم در امر آموزش و پرورش که زیر بنای همه سازمانهای یک کشور است، به سوی دانش و تولید بیشتر حرکت کنیم.

کلیدواژگان: آموزش و پرورش، تعلیم و تربیت، فضای مجازی.

مقدمه:

عصر حاضر، عصر ارتباطات و اطلاعات است؛ اطلاعاتی که در زمان بسیار کوتاهی، دو برابر و حتی چند برابر می‌شوند و امروزه استفاده از این فناوری‌ها در فرآیند آموزشی انکارناپذیر است. اگر تا دیروز آموزش از معلمان و مربیان و کتاب به عنوان اصلی‌ترین منبع سود می‌برد، ولی امروزه آموزش با روش‌ها، ابزارها و محیط‌های جدید ارتباطی رو به رو شده است و آنچه در دنیای تعلیم و تربیت اهمیت دارد، این است که نظام آموزشی هر کشور یک محیط یاددهی، یادگیری پویا و به‌روز را برای هر فرد فراهم نماید. اکنون آموزش به سوی آموزش فعال پیش می‌رود. فضای مجازی برای نخستین بار توسط ویلیام گیلمسون، نویسنده کاندایی رمان‌های علمی - تخیلی، در سال ۱۹۸۲م مورد استفاده قرار گرفت. در اواسط دهه ۹۰ در برخی از سطوح ملی و ناحیه‌ای کشورهای مختلف، اسنادی حاوی جزئیات طرح‌های جامع در حوزه آموزش به وجود آوردند که طی آن، به فناوری به عنوان یکی از مهمترین